

PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĄDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
W KATOWICACH

40-024 Katowice, ul. Powstańców 41a
Tel./Fax (0-32) 256-46-96, Tel/Fax (0-32) 255-26-47, Tel./Fax (0-32) 255-44-04
E-mail: katowice@uokik.gov.pl

Katowice, dnia 31.10.2002r.

RKT-531-s-01/02/MF

DECYZJA Nr RKT-54/2002

I. Na podstawie art. 104 k.p.a. i art. 28 ust. 6 oraz art. 9 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319; z 2001r. Nr 110, poz. 1189, Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002r. Nr 129, poz. 1102), po rozpatrzeniu sprawy wszczętej z urzędu przeciwko:

- Stowarzyszeniu Przewoźników Osobowych Radio Taxi „Odra” w Opolu ul. Gospodarcza 8 45-759 Opole,
- Związkowi Przewoźników Osobowych „OPOLANIE” Pl. Kopernika 1/69 45-040 Opole,
- Stowarzyszeniu Przewoźników Osobowych „Inter Radio” ul. Cygana 4 45-131 Opole,
- Zrzeszeniu Transportu Prywatnego w Opolu ul. Krakowska 32a 45-075 Opole,
- Andrzejowi S. Opole,
- Krzysztofowi M. Opole,
- Zbigniewowi T. Opole,
- Andrzejowi S. Opole,
- Herbertowi L. Opole,
- Andrzejowi K. Opole,
- Tomaszowi T. Opole,
- Jerzemu G. Opole,
- Józefowi S. Opole,
- Zbigniewowi A. Opole,
- Henrykowi B. Opole,
- Bronisławowi P. Opole,
- Wojciechowi D. Opole,
- Władysławowi G. Opole,
- Michałowi B. Opole,
- Piotrowi W. Opole,
- Radosławowi S. Opole,
- Zbigniewowi K. Opole,
- Janowi H. Opole,
- Stanisławowi W. Opole,
- Rudolfowi M. Opole,
- Krzysztofowi M. Opole,
- Zbigniewowi S. Opole,
- Wacławowi D. Opole,
- Grzegorzowi K. Opole,
- Ryszardowi W. Opole,
- Henrykowi P. Opole,
- Maksymilianowi Ś. Opole,
- Bogusławowi Ż. Opole,
- Zbigniewowi S. Opole,

- Markowi B. Opole,
- Kazimierzowi G. Opole,
- Jerzemu H. Opole,
- Jerzemu M. Opole,
- Bogusławowi Z. Opole,
- Romanowi K., Józefowi W. i Krzysztofowi Ł. prowadzącym działalność gospodarczą jako „RADIO TAXI 919” s.c. Opole,

w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **uznaje się**, że działania w/w związków przedsiębiorców oraz przedsiębiorców stanowią praktykę ograniczającą konkurencję i **nakazuje się** zaniechanie stosowania w/w praktyki polegającej na zawarciu porozumienia ograniczającego konkurencję polegającego na bezpośrednim lub pośrednim ustaleniu cen za oferowane usługi przewozu osób taksówką na terenie Gminy Opole.

II. Na podstawie art. 104 k.p.a. i art. 28 ust. 6 oraz art. 11 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319; z 2001r. Nr 110, poz. 1189, Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002r. Nr 129, poz. 1102), po rozpatrzeniu sprawy wszczętej z urzędu przeciwko:

- Sławomirowi N. Opole,
- Piotrowi A. Opole,
- Tadeuszowi C. Opole,
- Januszowi K. Opole,
- Bronisławowi S. Opole,
- Bogdanowi P. Opole,
- Tadeuszowi B. Opole,
- Edwardowi G. Opole,
- Jerzemu P. Opole,
- Zdzisławowi J. Opole,
- Janowi Ś. Dobrzeń Wielki,
- Andrzejowi K. Opole,
- Henrykowi Ś. Opole,
- Grzegorzowi R. Opole,
- Waldemarowi K. Opole,
- Janowi P. Opole,
- Ryszardowi P. Opole,
- Ryszardowi W. Opole,
- Sławomirowi W. Opole.

w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **nie stwierdza się** stosowania przez w/w przedsiębiorców praktyki ograniczającej konkurencję polegającej na zawarciu porozumienia ograniczającego konkurencję polegającego na bezpośrednim lub pośrednim ustaleniu cen za oferowane usługi przewozu osób taksówką na terenie Gminy Opole.

III. Na podstawie art. 105 § 1 K.p.a. w związku z art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319; z 2001r. Nr 110, poz. 1189, Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002r. Nr 129, poz. 1102) w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **umarza się** postępowanie antymonopolowe w stosunku do Jerzego P. Opole w sprawie zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję polegającego na bezpośrednim lub pośrednim ustaleniu cen za oferowane usługi przewozu osób taksówką.

IV. Na podstawie art. 104 k.p.a. oraz art. 28 ust. 6 i art. 101 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319; z 2001r. Nr 110, poz. 1189, Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002r. Nr 129, poz. 1102), po rozpatrzeniu sprawy wszczętej z urzędu w związku z dopuszczeniem się naruszenia zakazu określonego w art. 5 ust. 1 pkt 1 w/w ustawy, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **nakłada się** na Romana K., Józefa W. i Krzysztofa Ł.

prowadzących działalność gospodarczą jako „RADIO TAXI 919” s.c. solidarnie karę pieniężną w wysokości 7043,8 PLN (słownie siedemtyśięcyczerdziesięćtrzyłteosięmdziesiątgroşy), co stanowi równowartość 2000 euro, płatną do budżetu państwa.

V. Na podstawie art. 104 k.p.a. oraz art.28 ust. 6 i art. 101 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319; z 2001r. Nr 110, poz. 1189, Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002r. Nr 129, poz. 1102), po rozpatrzeniu sprawy wszczętej z urzędu w związku z dopuszczeniem się naruszenia zakazu określonego w art. 5 ust. 1 pkt 1w/w ustawy, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **nakłada się** na Zrzeszenie Transportu Prywatnego w Opolu karę pieniężną w wysokości 7043,8 PLN (słownie siedemtyśięcyczerdziesięćtrzyłteosięmdziesiątgroşy), co stanowi równowartość 2000 euro, płatną do budżetu państwa.

VI. Na podstawie art. 104 k.p.a. oraz art.28 ust. 6 i art. 101 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319; z 2001r. Nr 110, poz. 1189, Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002r. Nr 129, poz. 1102), po rozpatrzeniu sprawy wszczętej z urzędu w związku z dopuszczeniem się naruszenia zakazu określonego w art. 5 ust. 1 pkt 1w/w ustawy, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **nakłada się** na Stowarzyszenie Przewoźników Osobowych Radio Taxi „Odra” w Opolu karę pieniężną w wysokości 3521,9 PLN (słownie trzytyśięćpięćsetdwadzieścijaędzylotychedziewięćdziesiątgroşy), co stanowi równowartość 1000 euro, płatną do budżetu państwa.

VII. Na podstawie art. 104 k.p.a. oraz art.28 ust. 6 i art. 101 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319; z 2001r. Nr 110, poz. 1189, Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002r. Nr 129, poz. 1102), po rozpatrzeniu sprawy wszczętej z urzędu w związku z dopuszczeniem się naruszenia zakazu określonego w art. 5 ust. 1 pkt 1w/w ustawy, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **nakłada się** na Krzysztofa M. karę pieniężną w wysokości 3521,9 PLN (słownie trzytyśięćpięćsetdwadzieścijaędzylotychedziewięćdziesiątgroşy), co stanowi równowartość 1000 euro, płatną do budżetu państwa.

VIII. Na podstawie art. 28 ust. 6 oraz art. 75 w związku z art. 72 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319; z 2001r. Nr 110, poz. 1189, Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002r. Nr 129, poz. 1102), w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego z urzędu przeciwko przedsiębiorcom wymienionym w pkt I – III sentencji niniejszej decyzji, **postanawia się nakazać** przedsiębiorcom wymienionym w pkt I sentencji decyzji ponieść koszty niniejszego postępowania płatne do Budżetu Państwa, w następujący sposób:

- Stowarzyszeniu Przewoźników Osobowych Radio Taxi „Odra” w Opolu uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieścjadwazłotepięćdziesiątgroşy),
- Związkowi Przewoźników Osobowych „OPOLANIE” uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieścjadwazłotepięćdziesiątgroşy),
- Stowarzyszeniu Przewoźników Osobowych „Inter Radio” uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieścjadwazłotepięćdziesiątgroşy),
- Zrzeszeniu Transportu Prywatnego w Opolu uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieścjadwazłotepięćdziesiątgroşy),
- Andrzejowi S. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieścjadwazłotepięćdziesiątgroşy),
- Krzysztofowi M. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieścjadwazłotepięćdziesiątgroşy),
- Zbigniewowi T. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieścjadwazłotepięćdziesiątgroşy),
- Andrzejowi S. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieścjadwazłotepięćdziesiątgroşy),
- Herbertowi L. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieścjadwazłotepięćdziesiątgroşy),
- Andrzejowi K. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieścjadwazłotepięćdziesiątgroşy),
- Tomaszowi T. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieścjadwazłotepięćdziesiątgroşy),
- Jerzemu G. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieścjadwazłotepięćdziesiątgroşy),

- Józefowi S. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Zbigniewowi A. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Henrykowi B. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Bronisławowi P. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Wojciechowi D. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Władysławowi G. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Michałowi B. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Piotrowi W. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Radosławowi S. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Zbigniewowi K. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Janowi H. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Stanisławowi W. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Rudolfowi M. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Krzysztofowi M. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Zbigniewowi S. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Waławowi D. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Grzegorzowi K. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Ryszardowi W. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Henrykowi P. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Maksymilianowi Ś. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Bogusławowi Ż. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Zbigniewowi S. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Markowi B. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Kazimierzowi G. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Jerzemu H. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Jerzemu M. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Bogusławowi Z. uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy),
- Romanowi K., Józefowi W., Krzysztofowi Ł. prowadzący działalność gospodarczą jako „RADIO TAXI 919” s.c. solidarnie uiścić kwotę 22, 50 PLN (dwadzieściodwazłotepięćdziesiątgroszy), tytułem zwrotu kosztów postępowania w w/w sprawie.

Uzasadnienie

W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwanego dalej Organem Antymonopolowym) wszczęte zostało z urzędu postępowanie wyjaśniające w sprawie zawarcia porozumienia ograniczającego konkurencję polegającego na wspólnym ustalaniu cen za świadczone usługi przewozu osób taksówkami przez przedsiębiorców prowadzących tę działalność gospodarczą na terenie Opola, co może stanowić naruszenie przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319; z 2001r. Nr 110, poz. 1189, Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002r. Nr 129, poz. 1102) - zwana dalej ustawą antymonopolową (karta nr 3).

W dniach 6, 7 i 8 marca 2002r. w Nowej Trybunie Opolskiej ukazały się informacje, o dokonaniu przez korporacje taksówkowe działające na terenie Opola uzgodnień odnośnie świadczenia usług po tych samych cenach. Tzw. startowe wynosić będzie 3,50 PLN, opłata za przejechanie 1 kilometra 2,10 PLN, a godzina postoju 20 PLN (karta nr 5).

W toku postępowania wyjaśniającego ustalono, że w dniach 05-06.03.2002r. doszło do spotkania przedstawicieli 8 korporacji taksówkowych świadczących na terenie miasta Opola usługi przewozu osób taksówkami w tzw. systemie „radio – taxi”. System ten polega na tym, że klient dzwoniąc pod określony numer telefonu danej korporacji może zamówić taksówkę we wskazane miejsce na określoną godzinę, przy czym niezależnie od tego który z taksówkarzy – członków danej korporacji wykona usługę, zawsze będzie ona wykonana po jednolitej cenie.

Tzw. korporacje taksówkowe nie są twórcami jednolitymi pod względem organizacyjnym i prawnym. Po pierwsze korporacje taksówkowe działają w formie stowarzyszeń na podstawie ustawy z dnia 07 kwietnia 1989r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 1989r. Nr 20, poz. 104 z późn. zm.) oraz uchwalonych przez siebie na podstawie w/w ustawy statutów i jako takie posiadają osobowość prawną. W niniejszej sprawie takimi stowarzyszeniami są: Stowarzyszenie Przewoźników Osobowych Radio Taxi „ODRA” w Opolu, Związek Przewoźników Osobowych „OPOLANIE” w Opolu oraz Stowarzyszenie Przewoźników Osobowych „Inter Radio” w Opolu.

Kolejną formą prawną jest zrzeszenie transportu. Zrzeszenie takie działa na podstawie ustawy z dnia 30 maja 1989r. o samorządzie zawodowym niektórych podmiotów gospodarczych (Dz.U. Nr 35, poz. 194 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 19 listopada 1999r. prawo działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 101, poz. 1178 z późn. zm.) i jako takie posiada osobowość prawną. W niniejszym postępowaniu zrzeszeniem takim jest Zrzeszenie Transportu Prywatnego w Opolu.

Członkami zarówno stowarzyszeń, jak i zrzeszenia są przedsiębiorcy prowadzący indywidualną działalność gospodarczą polegającą na zarobkowym przewozie osób taksówką, na podstawie udzielonych im przez właściwe organy zezwoleń. I stowarzyszenia, i zrzeszenia są związkami przedsiębiorców zgodnie z definicją legalną zawartą w art. 4 pkt 2 ustawy antymonopolowej. Przynależność do nich nie jest obowiązkowa, co oznacza, że przedsiębiorcy, którzy chcą wykonywać usługi przewozu osób taksówkami nie muszą obligatoryjnie być członkami tych organizacji.

Następną formą prawną korporacji są spółki cywilne. Wspólnicy spółki cywilnej prowadzą działalność gospodarczą polegającą na organizacji przewozów w ten sposób, że zapewniają funkcjonowanie systemu powiadamiania o zleceniach na świadczenie usług przewozu osób taksówką w ramach tzw. „radio – taxi”. Wspólnicy spółki cywilnej oprócz w/w działalności prowadzą również działalność polegającą na zarobkowym przewozie osób taksówką. W ramach niniejszego typu korporacji działają również osoby prowadzące indywidualną działalność gospodarczą polegającą na zarobkowym przewozie osób taksówką. Przedsiębiorcy ci podpisują ze współnikami spółki cywilnej umowy, których przedmiotem jest „organizacja przewozów taksówką osobową w ramach tzw. „radio –taxi”, gdzie spółka cywilna zapewnia przekazywanie informacji o potrzebach przewozowych, a taksówkarz zapewnia ich wykonywanie własnym pojazdem i na własny rachunek”.

Zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy Prawo działalności gospodarczej za przedsiębiorców uznaje się także współników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. Przedmiotowa korporacja nie odpowiada definicji związku przedsiębiorców zawartej w ustawie antymonopolowej, gdyż nie posiada legitymacji czynnej i biernej w postępowaniu przed Organem Antymonopolowym.

Struktura poszczególnych korporacji przedstawia się następująco:

Andrzej K., Herbert L., Zbigniew T., Andrzej S., Krzysztof M., Andrzej S. prowadzący działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej „EURO”

Każdy z w/w przedsiębiorców prowadzi indywidualną działalność gospodarczą polegającą na krajowym zarobkowym przewozie osób taksówką osobową. Przedsiębiorcy ci jako współnicy spółki cywilnej „EURO” prowadzą również działalność w zakresie organizowania połączeń z radio – taxi. Z powyższych usług na podstawie zawartych umów korzysta (...) taksówkarzy (przedsiębiorców) prowadzących działalność własnym pojazdem i na własny rachunek. Są to Tomasz T., Jerzy G., Józef S., Zbigniew A., Henryk B., Bronisław P., Wojciech D., Władysław G., Piotr W., Radosław S., Zbigniew K., Jan H., Michał B. (karty nr 48, 123).

Przedmiotem w/w umów jest „organizacja przewozów taksówką osobową w ramach tzw. „radio taxi”, gdzie spółka zapewnia przekazywanie informacji o potrzebach przewozowych, a taksówkarz zapewnia ich wykonanie własnym pojazdem i na własny rachunek”.

Tak więc, w ramach w/w korporacji (...) przedsiębiorców prowadzi działalność gospodarczą polegającą na przewozie osób taksówką osobową.

Rudolf M., Stanisław W., Krzysztof M. prowadzący działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej Radio Taxi Miami.

W/w przedsiębiorcy jako wspólnicy spółki cywilnej Radio Taxi Miami s.c. prowadzą działalność w zakresie przyjmowania zleceń telefonicznych w celu świadczenia usług w zakresie transportu osób. Ponadto każdy z nich indywidualnie prowadzi działalność gospodarczą polegającą na krajowym zarobkowym przewozie osób taksówką osobową.

Z usług w zakresie przyjmowania zleceń telefonicznych na podstawie zawartych umów korzysta (...) taksówkarzy (przedsiębiorców) prowadzących działalność własnym pojazdem i na własny rachunek. Są to Zbigniew S., Waław D., Grzegorz K., Ryszard W., Henryk P., Maksymilian Ś., Bogusław Ż. oraz Zbigniew S. (karty nr 176-210). Przedmiotem tych umów jest „organizacja przewozów taksówką osobową w ramach radio taxi, gdzie firma zapewnia przekazywanie informacji o potrzebach przewozowych, a przewoźnik zapewnia ich wykonanie własnym pojazdem”. Należy zaznaczyć, że w w/w umowach każdy z przewoźników (taksówkarzy) zobowiązał się do stosowania ustalonego przelicznika przy pobieraniu należności za wykonaną usługę.

Marek B., Kazimierz G., Jerzy H., Jerzy M., Bogusław Z. prowadzący działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej pod nazwą „TOP” – CAR Prywatne Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe.

W/w przedsiębiorcy prowadzą działalność gospodarczą w zakresie organizacji przewozu osób w systemie radio taxi w ramach spółki cywilnej. Ponadto każdy z nich indywidualnie prowadzi działalność gospodarczą polegającą na krajowym zarobkowym przewozie osób taksówką osobową.

Z powyższych usług na podstawie zawartych umów korzysta (...) taksówkarzy (przedsiębiorców) prowadzących działalność własnym pojazdem i na własny rachunek, tj. Sławomir N., Piotr A., Tadeusz C., Janusz K., Bronisław S., Bogdan P., Tadeusz B., Edward G., Jerzy P., Zdzisław J., Jan, Ś., Andrzej K., Henryk Ś. (karty nr 167, 222-223). Przedmiotem tych umów jest „organizacja przewozów taksówką osobową w ramach radio taxi, gdzie spółka zapewnia przekazywanie informacji o potrzebach przewozowych, a taksówkarz zapewnia ich wykonanie własnym pojazdem i na własny rachunek”. Należy zaznaczyć, że zgodnie z w/w umową przewoźnik (taksówkarz) zobowiązuje się do stosowania ustalonego przelicznika przy pobieraniu należności za wykonaną usługę.

Roman K., Józef W., Krzysztof Ł. prowadzący działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej pod nazwą „RADIO TAXI 919”.

W/w przedsiębiorcy prowadzą działalność gospodarczą polegającą na wykonywaniu krajowego zarobkowego przewozu osób taksówką osobową w ramach spółki cywilnej. Wspólnicy spółki cywilnej zatrudniają w oparciu o umowę o pracę (...) kierowców. Ponadto wspólnicy spółki cywilnej wydzierżawiają (...) pojazdy samochodowe przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą polegającą na przewozie osób taksówką, którymi są Jerzy P., Grzegorz R., Waldemar K., Jan P. (karty nr 127-142).

3 przedsiębiorców (taksówkarzy), tj. Ryszard P., Ryszard W., Sławomir W. posiada ze spółką umowy dotyczące wykonywania przewozów taksówką osobową na zlecenie spółki (karty nr 143-148).

Zgodnie z umową taksówkarz jest zobowiązany do „stosowania się do cennika za wykonane usługi stosowane w firmie pod szyldem której usługi przewozowe wykonuje”. Umowa zawiera także zapis zgodnie z którym „wykonywanie usług przewozowych przez podmiot odbywa się na rzecz firmy zgodnie z ustalonym przez firmę harmonogramem i poleceniami dyspozytora”.

W oparciu o wyniki postępowania wyjaśniającego **wszczęte zostało przez Organ Antymonopolowy z urzędu postępowanie antymonopolowe** w sprawie zawarcia przez przedsiębiorców wymienionych w pkt I – III sentencji niniejszej decyzji (zwanym również dalej Taksówkarzami lub Korporacjami Taksówkowymi) porozumienia ograniczającego konkurencję polegającego na bezpośrednim lub pośrednim ustaleniu cen za oferowane usługi przewozu osób taksówką, co może stanowić naruszenie art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (karty nr 231-233).

Postępowanie antymonopolowe wszczęto przeciwko stowarzyszeniom, zrzeszeniu oraz wszystkim wspólnikom spółek cywilnych, a także wszystkim przedsiębiorcom, którzy zawarli ze wspólnikami w/w spółek umowy, których przedmiotem jest organizacja przewozów taksówką osobową w ramach tzw. radio – taxi.

W odpowiedzi na wszczęcie postępowania antymonopolowego oraz w toku korespondencji z Organem Antymonopolowym, Stowarzyszenie Przewoźników Osobowych Radio Taxi „ODRA”, Związek Przewoźników Osobowych „OPOLANIE”, Stowarzyszenie Przewoźników Osobowych „Inter Radio” oraz Zrzeszenie Transportu Prywatnego przyznali, iż uczestniczyli w dniach 05-06.03.2002r. w spotkaniu przedstawicieli korporacji taksówkowych działających w Opolu (karty nr 16, 22, 38, 285, 372, 378, 379). Potwierdzili, że na przedmiotowym spotkaniu prowadzono rozmowy o wysokości cen za usługi przewozu osób taksówką, jednakże żadnego porozumienia na tym spotkaniu nie zawarto. Ze spotkania nie sporządzono żadnego protokołu. Swoją udział w spotkaniu potwierdzili również przedstawiciele wspólników spółek cywilnych wskazanych we wcześniejszej części niniejszej decyzji (karty nr 48, 53, 86, 101).

Sławomir W. oraz Grzegorz R. będący członkami korporacji „RADIO TAXI 919” stwierdzili, że nie mają oni żadnego wpływu na ustalenie wysokości cen obowiązujących w tej korporacji, gdyż ceny te ustalają wspólnicy spółki cywilnej, z którymi taksówkarze podpisali umowy na organizację usług taksówkowych (karty nr 275-276, 393). Informacje takie przekazali również Henryk Ś. i Bogdan P. będący członkami korporacji TOP-CAR, którzy stwierdzili, że w ich korporacji wysokość cen ustalana jest przez wspólników spółki cywilnej (karty nr 389, 484). Fakt ten został potwierdzony przez Jerzego H., wspólnika spółki cywilnej TOP-CAR (karta nr 488).

Również Waclaw D. członek korporacji Radio Taxi Miami stwierdził, iż nie ma żadnego wpływu na ustalanie wysokości cen w tej korporacji (karta nr 313). Odmienne stanowisko zajęli wspólnicy spółki cywilnej Radio Taxi Miami, którzy stwierdzili, iż wysokość cen ustalana jest w drodze głosowania wszystkich członków korporacji, a tym samym wszyscy członkowie mają wpływ na ustalenie wysokości cen (karta nr 566).

Dwóch wspólników spółki cywilnej TOP CAR, tj. Marek B. oraz Jerzy M. stwierdzili, że nie uczestniczyli w spotkaniu w dniach 05-06.03.2002r. ponieważ w tym czasie z powodów osobistych nie byli w stanie świadczyć usług taksówkowych (karty nr 398-406, 500).

Jerzy P. członek korporacji „RADIO TAXI 919” poinformował, że począwszy od 01.01.2002r. nie prowadzi działalności gospodarczej polegającej na zarobkowym przewozie osób taksówką osobową (karta nr 498).

W toku postępowania poinformowano również, że Krzysztof M. i Andrzej S. z dniem 01.07.2002r. zrezygnowali z udziału w spółce cywilnej EURO, natomiast Henryk B. rozwiązał z w/w spółką umowę o organizowanie połączeń z „radio – taxi”. Obecnie w/w przedsiębiorcy świadczą usługi taksówkowe w ramach innej korporacji, tj. ZPO „Opolanie” i pobierają ceny w dotychczasowej wysokości (karty nr 548, 574).

W oparciu o zgromadzony w postępowaniu materiał dowodowy Organ Antymonopolowy ustalił następujący stan faktyczny.

Gmina Opole wydała 435 zezwoleń na wykonywanie transportu drogowego taksówką osobową, stad też tyle podmiotów świadczy przedmiotowe usługi w Opolu. Część osób świadczących usługi przewozów taksówką zrzeszonych jest w korporacjach działających w tzw. systemie „radio – taxi”. Poszczególne korporacje zrzeszają następującą liczbę taksówkarzy:

- Stowarzyszenie Przewoźników Osobowych Radio Taxi „ODRA” – (...),
- Związek Przewoźników Osobowych „OPOLANIE” – (...),
- Stowarzyszenie Przewoźników Osobowych „Inter Radio” – (...),
- Zrzeszenie Transportu Prywatnego – (...),
- Korporacja EURO – (...),
- Korporacja Miami Taxi – (...),
- Korporacja TOP CAR – (...),

- Korporacja Radio Taxi 919 – (...).
- Korporacja Mieszko – (...)

Łącznie więc w Opolu 261 osób prowadzi działalność gospodarczą polegającą na zarobkowym przewozie osób taksówką w Opolu i jest zrzeszonych zarazem w korporacjach „radio – taxi”.

W dniach 05-06.03.2002r. odbyło się spotkanie przedstawicieli korporacji radio taxi działających w Opolu za wyjątkiem Korporacji Mieszko. Spotkanie w dniu 06.03.2002r. odbyło się w siedzibie Zrzeszenia Transportu Prywatnego. Celem przedmiotowego spotkania było przede wszystkim zakończenie tzw. „wojny cenowej” która trwała pomiędzy poszczególnymi korporacjami począwszy od lutego 2002r. Na przedmiotowym spotkaniu prowadzono rozmowy na temat wysokości cen za świadczone usługi, tak aby były one korzystne i opłacalne dla wszystkich korporacji.

Wysokość cen w złotych na terenie Opola za świadczone usługi taksówkowe począwszy od 2001r. kształtowała się następująco w poszczególnych korporacjach:

Stowarzyszenie Przewoźników Osobowych Radio Taxi „ODRA” (karta nr 15).

Okres obowiązywania ceny:	01.01.2001r. - 20.02.2002r.	21.02.2002r. – 06.03.2002r.	Od 07.03.2002r.
Tzw. startowe	3,80	1,80	3,50
Cena za 1kilometr	1,60	1,60	2,10
Tzw. postojowe	25,00	30,00	20,00

Związek Przewoźników Osobowych „OPOLANIE” (karta nr 22).

Okres obowiązywania ceny:	01.01.2002r. – 20.02.2002r.	21.02.2002r. – 06.03.2002r.	Od 07.03.2002r.
Tzw. startowe	4,00	1,80	3,50
Cena za 1kilometr	1,80	1,80	2,10
Tzw. postojowe	25,00	30,00	20,00

Stowarzyszenie Przewoźników Osobowych „Inter Radio” (karta nr 30).

Okres obowiązywania ceny:	01.01.2001r. – 26.02.2002r.	27.02.2002r. – 06.03.2002r.	Od 07.03.2002r.
Tzw. startowe	4,00	1,50	3,50
Cena za 1kilometr	1,80	1,50	2,10
Tzw. postojowe	25,00	40,00	20,00

Zrzeszenie Transportu Prywatnego (karta nr 37).

Okres obowiązywania ceny:	01.01.2001r. – 11.05.2002r.	12.05.2001r. – 20.02.2002r.	21.02.2002r. – 07.03.2002r.	Od 08.03.2002r.
Tzw. startowe	4,00	4,00	1,90	3,50
Cena za 1kilometr	1,60	1,80	1,60	2,10
Tzw. postojowe	25,00	25,00	20,00	20,00

Korporacja Miami Taxi (karta nr 53).

Okres obowiązywania ceny:	01.01.2001r. – 26.02.2002r.	27.02.2002r. – 07.03.2002r.	Od 08.03.2002r.
Tzw. startowe	4,00	1,60	3,50

Cena za 1kilometr	1,80	1,60	2,10
Tzw. postojowe	20,00	30,00	20,00

Korporacja EURO (karta nr 48).

Okres obowiązywania ceny:	01.01.2001r. – 07.03.2002r.	Od 08.03.2002r.
Tzw. startowe	4,00	3,50
Cena za 1kilometr	1,80	2,10
Tzw. postojowe	20,00 lub 25,00	20,00

Korporacja TOP CAR (karta nr 86).

Okres obowiązywania ceny:	01.01.2001r. – 10.03.2002r.	Od 11.03.2002r.
Tzw. startowe	4,00	3,50
Cena za 1kilometr	2,00	2,10
Tzw. postojowe	25,00	20,00

Korporacja Radio Taxi 919 (karta nr 101).

Okres obowiązywania ceny:	01.01.2001r. – 06.03.2002r.	Od 07.03.2002r.
Tzw. startowe	2,90	3,50
Cena za 1kilometr	1,60	2,10
Tzw. postojowe	25,00	20,00

Z danych zawartych w powyższych tabelach wynika, iż we wszystkich korporacjach w dniach 7-11.03.2002r. wprowadzono identyczne ceny za świadczone usługi, które kształtują się następująco:

- cena za tzw. startowe – 3,50 PLN,
- cena za 1 kilometr – 2,10 PLN,
- cena z tzw. postojowe przez 1 godzinę – 20 PLN.

Odnosnie sposobu ustalania wysokości cen w poszczególnych korporacjach ustalono, że w SPO „Odra” wysokość cen ustala zarząd (karty nr 285, 293), w ZPO „Opolanie” - zarząd (karty nr 22-24), w Inter Radio Taxi - zarząd (karta nr 35), w ZTP - zebranie członków sekcji „Halo Radio Taxi” (karta nr 38). W korporacjach TOP CAR oraz Radio Taxi 919 wysokość cen ustala zarząd spółek cywilnych, natomiast w korporacjach EURO oraz Miami Taxi wysokość cen jest ustalana przez wszystkich członków korporacji.

W oparciu o ustalony stan faktyczny Organ Antymonopolowy zważył co następuje.

Dla uznania, że sprawa ma charakter antymonopolowy niezbędne jest ustalenie czy w okolicznościach sprawy doszło do naruszenia interesu publicznoprawnego. W świetle treści art. 1 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów celem regulacji w niej przyjętej jest zapewnienie rozwoju konkurencji, ochrona przedsiębiorców narażonych na stosowanie praktyk ograniczających konkurencję i ochrona interesów konsumentów. Pozwala to przyjąć, że ma ona charakter publicznoprawny i służy ochronie interesu ogólnospołecznego. Znajduje więc zastosowanie tylko wówczas, gdy zagrożony lub naruszony zostaje interes publiczny, polegający na zapewnieniu właściwych warunków funkcjonowania rynku gospodarczego. Ustawa zatem w odniesieniu do przedsiębiorców chroni konkurencję, a w odniesieniu do konsumentów ich interesy jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym. Działaniami antykonkurencyjnymi, bądź antykonsumenckimi, w tym rozumieniu są jedynie takie działania, które dotyczą sfery interesów szerszego kręgu uczestników rynku, a więc gdy dotyczą nie sytuacji

pojedynczego przedsiębiorcy czy konsumenta, lecz zaburzeń na rynku, w rozumieniu negatywnych zjawisk charakteryzujących jego funkcjonowanie. Ingerencja Prezesa Urzędu uzasadniona jest tylko wówczas, gdy służy ochronie tak pojętej konkurencji lub interesu konsumentów. Celem ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie jest więc ochrona prywatnoprawnego interesu przedsiębiorcy bądź konsumenta. Podstawą do zastosowania przepisów w/w ustawy winno być zatem stwierdzenie, że został naruszony interes publicznoprawny, a nie interes wyłącznie grupy lub jednostki (Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Antymonopolowego z dnia 03.04.2002r. sygn. akt XVII Ama 88/01). Zawarcie przez Korporacje Taksówkowe porozumienia ograniczającego konkurencję skutkuje na całym rynku zarobkowego przewozu osób taksówką. Praktyka ograniczająca konkurencję będąca przedmiotem oceny w niniejszym postępowaniu nie jest ograniczona do poszczególnych jednostek lub do ich grupy, ale skutkuje w stosunku do wszystkich korzystających z usług taksówkowych (konsumentów), a także w istotnym stopniu zaburza konkurencję na rynku właściwym.

Ponadto jak wyżej wskazano ustawa antymonopolowa określa cel przyjęty w jej regulacji, jakim jest zapewnienie rozwoju konkurencji, ochrony przedsiębiorców narażonych na stosowanie praktyk ograniczających konkurencję oraz ochrona interesów konsumentów. Tak określony cel ustawy wskazuje na jej publicznoprawny charakter. Ustawa znajduje zastosowanie wówczas, gdy zagrożony lub naruszony jest interes publiczny, polegający na zapewnieniu właściwych warunków funkcjonowania rynku gospodarczego. Naruszenie przez przedsiębiorców zakazu porozumień ograniczających konkurencję zawartego w ustawie antymonopolowej związane jest więc z naruszeniem interesu publicznoprawnego.

Tak więc, w świetle powyższych wywodów, w niniejszym postępowaniu mamy do czynienia z naruszeniem interesu publicznoprawnego przez Korporacje Taksówkowe, co uzasadnia ocenę ich zachowania na rynku w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, że zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności na ustalaniu bezpośrednio lub pośrednio, cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów.

Ponadto zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy antymonopolowej zakazu porozumień nie stosuje się do porozumień zawieranych między konkurentami, których łączny udział w rynku w roku kalendarzowym poprzedzającym zawarcie porozumienia nie przekracza 5 %.

Jak wskazano to wcześniej w dniach 05-06.03.2002r. zawarte zostało porozumienie pomiędzy Korporacjami Taksówkowymi działającymi w Opolu. Z tego też względu jako rok kalendarzowy poprzedzający rok zawarcia porozumienia, o jakim mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy antymonopolowej, należy przyjąć 2001r. Jak wskazano to powyżej w zawarciu porozumienia brało udział 235 spośród 435 taksówkarzy prowadzących działalność w Opolu. Zgodnie z § 1 *uchwały NRXLVII/606/01 Rady Miasta Opola z dnia 18.10.2001r. w sprawie określenia na rok 2002 limitu wydawania nowych zezwoleń na zarobkowy przewóz osób taksówkami* określono limit nowych zezwoleń w liczbie 0. W związku z tym faktem należy przyjąć, że łączny udział członków porozumienia w roku poprzedzającym rok zawarcia porozumienia wyniósł około 54 %, tak więc w zdecydowany sposób przekraczał 5 %.

Definicję rynku właściwego zawiera art. 4 pkt 8 ustawy antymonopolowej. Rynek właściwy to rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

Praktyki ograniczające konkurencję ujawniają się na rynku. W niniejszej sprawie rynkiem właściwym w ujęciu geograficznym jest rynek lokalny obejmujący swoim zasięgiem obszar Gminy Opole, a towarem usługi polegające na przewozie osób taksówką.

„Spośród wszystkich porozumień kartel cenowy (tj. porozumienie poziome o koordynacji cen) uznawany jest za jedno z najcięższych naruszeń zakazu praktyk ograniczających konkurencję. Ceny są

bowiem elementem umowy na ogół najsilniej oddziałującym na relacje konkurencyjne między przedsiębiorcami, a zarazem wpływającym na wybór ofert przez odbiorców, inne warunki umowne często traktowane są przez nich przy ostatecznym wyborze jako drugorzędne. Konkurencja cenowa między przedsiębiorcami pozwala na utrzymywanie cen na poziomie możliwym do zaakceptowania przez konkurentów i ich kontrahentów, a zarazem wymusza na tych pierwszych wzrost efektywności i redukcję kosztów.” (E. Modzelewska – Wąchal „Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów – komentarz” Twigger Warszawa 2002, str. 71).

„Uzgadnianie cen przez konkurentów zaliczane jest do najcięższych przypadków naruszania prawa antymonopolowego. W sposób bezpośredni godzi to nie tylko w interesy partnerów rynkowych, ale także kolejnych uczestników obrotu towarowego.” (S. Gronowski „Ustawa antymonopolowa – komentarz” C.H. BECK Warszawa 1999, str. 171).

Konkurencja cenowa jest uznawana za jedną z podstaw systemu gospodarczego Unii Europejskiej. Zamieszczony w art. 85 ust. 1 Traktatu Rzymskiego katalog porozumień wymienia w I punkcie niedozwolone praktyki cenowe, które polegają na bezpośrednim bądź pośrednim ustaleniu cen sprzedaży lub na określeniu warunków handlowych. Budowa i treść art. 85 ust. 1 potwierdza więc tezę, że wpływanie na ceny i warunki umów jest jednym z najważniejszych środków ograniczania konkurencji. Do zawarcia porozumienia cenowego dochodzi z reguły wówczas, gdy wzrostem cen lub ich spadkiem są zainteresowani konkurenci, z których żaden nie ma pozycji dominującej na rynku, czyli nikt z konkurentów nie może narzucić pozostałym swoich warunków cenowych. Porozumieniom cenowym sprzyja również niewielka ilość konkurentów mających łatwość komunikowania się między sobą oraz cechy towarów, których ceny na rynku podaźowym lub popytowym mogą być łatwo ustalone przez uczestników porozumienia. Istotnym czynnikiem sprzyjającym zawieraniu porozumień cenowych jest także ograniczony asortyment towarów lub usług i brak możliwości znalezienia ich substytutów. Organy europejskie uznają porozumienia cenowe za formę praktyk monopolistycznych, która generalnie zakłada w swej treści ograniczenie konkurencji. Jednym ze skutków porozumień cenowych jest bowiem ograniczenie przez uczestników porozumień samodzielności ustalania cen swoim partnerom rynkowym. Praktyki cenowe w prawie europejskim są kwalifikowane jako porozumienia niedozwolone. Przykładowo można tu wskazać na orzecznictwo unijne.

W wyroku Sądu Pierwszej Instancji z dnia 24.10.1991r. w sprawie T-1/89 Rhône – Poulenc S.A. przeciwko Komisji Wspólnot Europejskich („Zakaz porozumień ograniczających konkurencję – II” Urząd Antymonopolowy Warszawa 1996r., str. 212-213) stwierdzono, że „Kryteria współpracy i koordynacji umożliwiające zdefiniowanie praktyki uzgodnionej muszą być rozumiane jako pojęcia nierozdzielnie związane z przepisami konkurencji wynikającymi z Traktatu, zgodnie z którymi każdy podmiot gospodarczy musi w sposób niezależny określić politykę handlową, którą zamierza stosować na Wspólnym Rynku. Aczkolwiek wymóg niezależności nie pozbawia podmiotów gospodarczych prawa do rozsądnego przystosowania się w inteligentny sposób do aktualnego lub przewidywanego zachowania ich konkurentów, to jednak wymóg ten rygorystycznie wyklucza wszelkie pośrednie lub bezpośrednie kontakty pomiędzy takimi podmiotami, których celem lub skutkiem jest zarówno wpływanie na zachowanie rynkowe aktualnego lub potencjalnego konkurenta albo ujawnianie takiemu konkurentowi obranego kierunku zachowania rynkowego, które postanowiono stosować lub zamierza się stosować na rynku. Uczestnictwo w zebraniach mających na celu ustalenie cen (...) w trakcie których następuje wymiana informacji pomiędzy konkurentami w zakresie cen (...) stanowi praktykę uzgodnioną, albowiem ujawnione w ten sposób informacje są wiążące dla uczestniczących przedsiębiorstw w tym sensie, że muszą być przez nie uwzględniane przy określaniu ich zachowania na rynku”.

Zgodnie z definicją legalną zawartą w art. 4 pkt 4 ustawy antymonopolowej przez porozumienia sprzeczne z w/w ustawą należy rozumieć:

- a) umowy zawierane między przedsiębiorcami, związkami przedsiębiorców oraz między przedsiębiorcami i ich związkami albo niektóre postanowienia tych umów,
- b) uzgodnienia dokonane w jakiegokolwiek formie przez dwóch lub więcej przedsiębiorców lub ich związki,

c) uchwały lub inne akty związków przedsiębiorców lub ich organów statutowych.

Zakazane ustawą antymonopolową porozumienie nie musi być zawarte w formie pisemnej. Jest to każde, podjęte w jakiegokolwiek formie, uzgodnienie przedsiębiorców lub ich związków, skierowane przeciwko osobom trzecim, nie będących stronami porozumienia. Dla uznania działań podmiotów za sprzeczne z ustawą antymonopolową wystarczy stwierdzenie, że ograniczyły one swoją swobodę w stosunkach z osobami trzecimi na podstawie wspólnego uzgodnienia. Stwierdzenie praktyki ograniczającej konkurencję następuje wówczas przez wykazanie zaistnienia określonych, wspólnych tym podmiotom zachowań.

W przedmiotowej sprawie istnieje bezsprzeczny dowód świadczący o zawiązaniu przez strony postępowania zakazanego ustawą antymonopolową porozumienia cenowego. Porozumienie to zawarte zostało w dniach 05-06.03.2002r. podczas spotkania poszczególnych przedstawicieli Korporacji Taksówkowych działających w Opolu. Faktycznym dowodem na wejście porozumienia w życie jest wprowadzenie przez poszczególne Korporacje identycznych cen w dniach 07-11.03.2002r. i ustalenie ceny za tzw. startowe na poziomie – 3,50 PLN, ceny za 1 kilometr – w wysokości 2,10 PLN oraz ceny za tzw. postojowe przez 1 godzinę – w wysokości 20 PLN. Istnieje więc bezpośredni związek pomiędzy faktem odbycia się spotkań członków poszczególnych Korporacji, a wysokością wprowadzonych przez nich cen (karty nr 15, 22, 30, 37, 48, 53, 86, 101).

Korporacje w toku postępowania twierdziły, że na przedmiotowych spotkaniach prowadziły tylko rozmowy o zakończeniu „wojny cenowej” i o wysokości cen, przy stosowaniu których prowadzenie działalności taksówkowej byłoby opłacalne, natomiast nie uzgodniły wprost po jakich cenach będą prowadzić działalność dlatego, że ustalenie wysokości cen spoczywa w gestii każdej Korporacji. Ponadto stwierdzono, że nie doszło do zawarcia porozumienia w formie pisemnej, a ze spotkania nie sporządzono żadnego protokołu.

W tym miejscu należy zatem ponownie podnieść, że przez porozumienie rozumie się również uzgodnienia dokonane w jakiegokolwiek formie przez dwóch lub więcej przedsiębiorców lub ich związki. Dla bytu porozumienia nie jest więc konieczne zawarcie go w formie pisemnej.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Antymonopolowego ujawnienie przez przedsiębiorcę bez względu na zajmowaną na rynku pozycję swej polityki kosztowo-cenowej jest działaniem z pogranicza prawa, a już za nielegalną należy uznać wymianę przez przedsiębiorców lub jednego z nich informacji w kwestii ponoszonych kosztów i zamierzonych podwyżek cen, jeżeli służy to lub może służyć koordynowaniu cen przez konkurentów (wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 20.09.1995r. sygn. akt XVII Amr 15/95).

Dla bytu porozumienia nie jest więc konieczne zawarcie go w formie pisemnej. W praktyce bywa wręcz przeciwnie, gdyż uczestniczący w porozumieniu przedsiębiorcy zdają sobie sprawę z nielegalności takiego zachowania. Decydujące zatem znaczenie dla ustalenia istnienia porozumienia ograniczającego konkurencję mają skoordynowane zachowania na rynku zainteresowanych przedsiębiorców, nakierowane na osiągnięcie celu sprzecznego z ustawą antymonopolową (wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 15.07.1998r. sygn. akt XVII Ama 27/98 oraz wyrok z dnia 07.02.2001r. sygn. akt XVII Ama 25/00).

Skoordynowane działania przedsiębiorców w przedmiotowej sprawie polegały na wprowadzeniu w tym samym czasie identycznych cenników usług przewozu osób taksówką osobową, po uprzedniej wymianie informacji w tym zakresie na spotkaniu przedstawicieli poszczególnych Korporacji Taksówkowych. Bezsprzeczny pozostaje fakt, że wynikiem porozumienia było ustalenie cen za 1 kilometr na wyższym poziomie w odniesieniu do cen obowiązujących bezpośrednio przed zawarciem porozumienia. W poszczególnych Korporacjach Taksówkowych ceny te wynosiły od 1,50 PLN do 2,00 PLN, natomiast po zawarciu porozumienia cenę ustalono w wysokości 2,10 PLN za 1 kilometr. Również w odniesieniu do cen obowiązujących przed tzw. „wojną cenową”, które kształtowały się w wysokości od 1,60 PLN do 2,00 PLN, po zawarciu porozumienia cena za 1 kilometr wzrosła.

Wynikiem porozumienia było także znaczne podwyższenie cen w 6 Korporacjach za tzw. startowe w porównaniu do ich wysokości obowiązującej bezpośrednio przed zawarciem porozumienia, gdzie ceny wzrosły z 1,50 PLN – 2,90 PLN do 3,50 PLN.

Należy w tym miejscu wskazać, że w porównaniu z obowiązującymi na początku 2002r. cenami za tzw. startowe, po zawarciu porozumienia obniżono je w sposób nieznaczny w większości Korporacji, natomiast we wszystkich Korporacjach wzrosła cena za 1 kilometr. Wysokość ceny za 1 przejechany kilometr ma największy wpływ na ogólny jej poziom dla klienta korzystającego z usług taksówkowych. Stąd też uzasadnione jest twierdzenie, że zawarcie porozumienia przez Korporacje Taksówkowe w Opolu spowodowało wzrost cen za świadczone przez nie usługi zarówno w porównaniu z cenami obowiązującymi bezpośrednio przed zawarciem porozumienia, jak i w porównaniu z ich wysokością obowiązującą na początku 2002r.

Z zebranego materiału dowodowego wynika jednoznacznie, że zawarte porozumienie w istotnym stopniu ograniczyło dotychczas istniejącą na rynku konkurencję. Fakt wprowadzenia jednolitych cen spowodował, że jakkolwiek konkurencja na rynku przestała faktycznie istnieć. Działające na rynku Korporacje Taksówkowe przestały między sobą konkurować, tym samym pozbawiając konsumentów ich podstawowego prawa, jakim w gospodarce wolnorynkowej jest prawo wyboru najkorzystniejszej dla konsumenta oferty. Ponadto na skutek przedmiotowego porozumienia konsumenci ponieśli dodatkowy uszczerbek, albowiem poszczególne Korporacje ujednolicając stosowane ceny wprowadziły tym samym podwyżki cen za świadczone przez siebie usługi.

Odnosnie ustalenia podmiotów uczestniczących w porozumieniu należy stwierdzić co następuje. W spotkaniach w dniach 05-06.03.2002r. udział brali przedstawiciele poszczególnych Korporacji taksówkowych. Osoby te nie występowały we własnym imieniu, ale reprezentowały Korporację której są członkami. Wynikiem uczestnictwa przez w/w osoby w spotkaniach w dniach 05-06.03.2002r. było przekazanie ustaleń z tych spotkań pozostałym członkom Korporacji, a następnie dokonanie przez poszczególne Korporacje zmian w wysokości stosowanych cen. Dlatego też, uczestników porozumienia nie można ograniczyć do osób, które osobiście uczestniczyły w spotkaniach z przedstawicielami innych Korporacji. Jako uczestników porozumienia należy uznać przedsiębiorców i związki przedsiębiorców (wymienionych w pkt I sentencji decyzji), które miały wpływ na wprowadzenie nowych cen za usługi taksówkowe na terenie Opola w dniach 07-11.03.2002r. i podjęły działania w tym kierunku.

W związku z powyższym należało orzec jak w pkt I sentencji.

II. W toku postępowania antymonopolowego Sławomir W. oraz Grzegorz R. będący członkami korporacji „RADIO TAXI 919” stwierdzili, że nie mają oni żadnego wpływu na ustalenie wysokości cen obowiązujących w tej korporacji, gdyż ceny te ustalają wspólnicy spółki cywilnej, z którymi podpisali umowy na organizację usług taksówkowych. Informacje takie przekazali również Henryk Ś. i Bogdan P. będący członkami korporacji TOP- CAR, którzy stwierdzili, że w tej korporacji wysokość cen ustalana jest przez wspólników spółki cywilnej.

Wspólnicy spółki cywilnej „RADIO TAXI 919” oświadczyli, że o wysokości cen w ich Korporacji decydują wyłącznie oni sami, a pozostali przedsiębiorcy – członkowie korporacji, tj. Grzegorza R., Waldemar K., Jan P., Ryszard P., Ryszard W., Sławomir W. nie mają żadnego wpływu na wysokość cen stosowanych w prowadzonej działalności gospodarczej.

Również prezes spółki cywilnej „TOP –CAR” Jerzy H. poinformował, że członkowie korporacji, nie będący wspólnikami spółki cywilnej tj. Sławomir N., Piotr A., Tadeusz C., Janusz K., Bronisław S., Bogdan P., Tadeusz B., Edward G., Jerzy P., Zdzisław J., Jan Ś., Andrzej K., Henryk Ś. nie mają żadnego wpływu na wysokość cen stosowanych w prowadzonej działalności gospodarczej, a o wysokości cen decydują wspólnicy spółki cywilnej.

W świetle powyższego należy stwierdzić, że przedsiębiorcy prowadzący działalność polegającą na przewozie osób taksówką wymienieni w pkt II sentencji niniejszej decyzji nie mieli żadnego wpływu na ustalenie wysokości cen w prowadzonej przez nich działalności gospodarczej. Ich wysokość ustalana jest przez zarząd spółki cywilnej, z którą podpisali umowy, których przedmiotem jest „organizacja przewozów taksówką osobową w ramach tzw. „radio –taxi”, gdzie spółka cywilna zapewnia

przekazywanie informacji o potrzebach przewozowych, a taksówkarz zapewnia ich wykonywanie własnym pojazdem i na własny rachunek”. Ponadto zobowiązani są do stosowania cennika za wykonane usługi stosowane w Korporacji pod szyldem której usługi przewozowe wykonują. Stąd też nie mogą oni zostać uznani za uczestników porozumienia ograniczającego konkurencję polegającego na bezpośrednim lub pośrednim ustaleniu cen za oferowane usługi przewozu osób taksówką na terenie Gminy Opole, a tym samym nie naruszyli oni ustawy antymonopolowej.

W związku z powyższym należało orzec jak w pkt II sentencji.

III. Zgodnie z przepisem art. 105 § 1 K.p.a. gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji państwowej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania

W rozpoznawanej sprawie jeden z przedsiębiorców w stosunku do którego wszczęto postępowanie antymonopolowe tj. Jerzy P., poinformował, że począwszy od 01.01.2002r. zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na zarobkowym przewozie osób taksówką osobową. W świetle powyższego należy stwierdzić, że w oczywisty sposób w/w przedsiębiorca nie mógł uczestniczyć w zawarciu porozumienia ograniczającego konkurencję polegającego na bezpośrednim lub pośrednim ustaleniu cen za oferowane usługi przewozu osób taksówką na terenie Gminy Opole. Stąd też postępowanie przeciwko Jerzemu P. stało się bezprzedmiotowe i należało je umorzyć.

W związku z powyższym należało orzec jak w pkt III sentencji.

IV, V, VI, VII.

Zgodnie z art. 101 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w przypadku dopuszczenia się przez przedsiębiorcę naruszenia zakazu określonego w art. 5 w/w ustawy, Organ Antymonopolowy może nałożyć na tego przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość od 1 000 do 5 000 000 euro, jednak nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Wysokość nałożonej kary powinna spełniać funkcję prewencyjną tzn. zapobiegać w przyszłości naruszeniom przepisów ustawy, a także represyjną czyli stanowić reperkusje za jej naruszenie. W zależności od stopnia naruszenia przepisów ustawy, ustala się funkcję prewencyjną lub represyjną za wiodącą.

W punkcie I sentencji niniejszej decyzji, Organ Antymonopolowy uznał, iż Roman K., Józef W. i Krzysztof Ł. prowadzący działalność gospodarczą jako „RADIO TAXI 919” s.c, Zrzeszenie Transportu Prywatnego w Opolu, Stowarzyszenie Przewoźników Osobowych Radio Taxi „Odra” w Opolu oraz Krzysztof M. wraz z innymi przedsiębiorcami i związkami przedsiębiorców zawarli porozumienie, o jakim mowa w art. 5 ust.1 pkt 1 ustawy antymonopolowej. Wobec czego zgodnie z art. 101 ust. 2 pkt 1 w/w ustawy, Organ Antymonopolowy może nałożyć na nich karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość od 1000 do 5 000 000 euro.

O wysokości kary, decyduje zgodnie z art. 104 tej ustawy, okres, stopień oraz okoliczności uprzedniego naruszenia przepisów ustawy. Ponadto zgodnie z art. 112 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej bierze się pod uwagę również naruszenie przepisów ustawy z dnia 24 lutego 1990r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz.U. z 1999r. Nr 52, poz. 547 ze zmian. Dz.U. z 2000r. Nr 31, poz. 381; Nr 60, poz. 704).

Zgodnie z art. 115 ustawy antymonopolowej, wartość euro podlega przeliczeniu na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary pieniężnej. Średni kurs euro ogłoszony przez NBP w ostatnim dniu roboczym, roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary, tj. w dniu 31.12.2001r. wyniósł 3,5219 PLN.

Jak wykazano to wcześniej porozumienie polegające na ustalaniu bezpośrednio lub pośrednio cen uznawane jest za jedno z najpoważniejszych naruszeń prawa konkurencji. Konkurencja cenowa między przedsiębiorcami pozwala na utrzymywanie cen na poziomie możliwym do zaakceptowania przez konkurentów i ich kontrahentów, a zarazem wymusza na tych pierwszych wzrost efektywności i redukcję kosztów. W niniejszej sprawie przedsiębiorcy – uczestnicy porozumienia całkowicie ograniczyli konkurencję pomiędzy sobą ustalając ceny za świadczone przez siebie usługi w identycznej

wysokości. Równocześnie zawarcie porozumienia przez Korporacje Taksówkowe w Opolu spowodowało wzrost cen za świadczone przez nie usługi zarówno w porównaniu z cenami obowiązującymi bezpośrednio przed zawarciem porozumienia, jak i w porównaniu z ich wysokością obowiązującą na początku 2002r., co przede wszystkim skutkuje negatywnie w stosunku do konsumentów korzystających z usług taksówkowych.

Biorąc powyższe pod uwagę, Organ Antymonopolowy postanowił o nałożeniu solidarnie na Romana K., Józefa W. i Krzysztof Ł. prowadzących działalność gospodarczą jako „RADIO TAXI 919” s.c. (pkt IV sentencji) oraz na Zrzeszenie Transportu Prywatnego w Opolu (pkt V sentencji) kary pieniężne w wysokości 7 043,8 PLN, stanowiącej równowartość 2000 euro. Przy nakładaniu kar pieniężnych na w/w przedsiębiorców i związek przedsiębiorców w wysokości 7 043,8 PLN wzięto pod uwagę wysokość przychodów osiągniętych przez nich w 2001r. (karty nr 380-383 411-431). Ponadto uwzględniono fakt, iż sekcja „Halo – Radio – Taxi” w Opolu Zrzeszenia Transportu Prywatnego liczy (...) członków, natomiast wspólnicy spółki cywilnej „RADIO TAXI 919” zatrudniają na umowę o pracę (...) kierowców oraz umożliwiają prowadzenie działalności taksówkowej pod ich firmą kolejnym (...) przedsiębiorcom. Powyższe kary nałożono w wysokości odpowiadającej dwukrotności kary minimalnej, jaka mogła zostać nałożona na w/w przedsiębiorców oraz związek przedsiębiorców. Równocześnie kary te nie stanowią znacznego procentu ich przychodów.

Z w/w powodów kary pieniężne nałożono również na Stowarzyszenie Przewoźników Osobowych Radio Taxi „Odra” w Opolu (pkt VI sentencji) oraz Krzysztofa M. (pkt VII sentencji). Przy ustalaniu ich wysokości w kwocie 3 521, 9 PLN, wzięto pod uwagę wysokość przychodów osiągniętych przez nich w 2001r. (karty nr 289-291, 363-366). Powyższe kary nałożono w wysokości kary minimalnej, jaka mogła zostać nałożona na w/w przedsiębiorcę oraz związek przedsiębiorców. Uwzględniono również okoliczność, że kwota nałożonych kar w minimalnej wysokości zbliżona jest do wysokości maksymalnego wymiaru kary ustalonego zgodnie z przepisem art. 101 ust. 2 pkt 1 ustawy antymonopolowej i stanowi dla nich znaczną dolegliwość.

Przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej Organ Antymonopolowy wziął pod uwagę również, że zawarcie przez Romana K., Józefa W. i Krzysztofa Ł. prowadzących działalność gospodarczą jako „RADIO TAXI 919” s.c, Zrzeszenia Transportu Prywatnego w Opolu, Stowarzyszenia Przewoźników Osobowych Radio Taxi „Odra” w Opolu oraz Krzysztofa M. porozumienia ograniczającego konkurencję skutkowało ograniczeniem konkurencji na rynku właściwym, co powoduje ujemne skutki nie tylko dla konkurencji na tym rynku, ale także i konsumentów.

Zgodnie z art. 104 w/w ustawy antymonopolowej Organ Antymonopolowy przy ustaleniu wysokości kary uwzględnił brak uprzedniego naruszenia przez w/w przedsiębiorców przepisów ustawy antymonopolowej.

Dlatego też, aby kara pieniężna spełniała przede wszystkim swoją funkcję represyjną za naruszenie przepisów ustawy, przy uwzględnieniu również jej funkcji prewencyjnej, Organ Antymonopolowy postanowił o nałożeniu kary pieniężnej w wysokości równowartości odpowiednio 1000 euro lub 2000 euro na każdego z przedsiębiorców i związków przedsiębiorców wymienionych pkt IV, V, VI i VII sentencji niniejszej decyzji.

Jak wskazano to wcześniej zgodnie z art. 101 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w przypadku dopuszczenia się przez przedsiębiorcę naruszenia zakazu określonego w art. 5 w/w ustawy, Organ Antymonopolowy może nałożyć na tego przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość od 1 000 do 5 000 000 euro, jednak nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Z wyżej wymienionego przepisu wynika, że minimalną karą jaka może zostać nałożona na przedsiębiorcę jest kara w wysokości równowartości 1000 euro, co skutkuje tym, iż przychód przedsiębiorcy w roku poprzedzającym rok nałożenia kary nie może być niższy niż równowartość 10 000 euro.

Za wyjątkiem Romana K., Józefa W. i Krzysztofa Ł. prowadzących działalność gospodarczą jako „RADIO TAXI 919” s.c, Zrzeszenia Transportu Prywatnego w Opolu, Stowarzyszenia Przewoźników Osobowych Radio Taxi „Odra” w Opolu oraz Krzysztofa M. pozostali przedsiębiorcy wymienieni w pkt

I sentencji nie osiągnęli przychodu umożliwiającego nałożenie na nich kary pieniężnej zgodnie z wymogami art. 101 ust. 2 pkt 1 ustawy antymonopolowej, dlatego też nie nałożono na nich kar pieniężnych.

Karę należy wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000 w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

W związku z powyższym należało orzec jak w pkt IV, V, VI i VII sentencji.

VIII. Zgodnie z art.75 ustawy antymonopolowej, Organ Antymonopolowy rozstrzyga o kosztach w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. W myśl art.72 ustawy antymonopolowej jeżeli postępowanie zostało wszczęte z urzędu i w jego wyniku Organ Antymonopolowy stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, zobowiązany jest ponieść koszty postępowania.

Niniejsze postępowanie antymonopolowe zostało wszczęte z urzędu. W wyniku tego postępowania Organ Antymonopolowy stwierdził naruszenie przez przedsiębiorców wymienionych w pkt I sentencji przepisów ustawy antymonopolowej.

Kosztem niniejszego postępowania dla Organu Antymonopolowego są wydatki związane z wymianą korespondencji pomiędzy stronami niniejszego postępowania oraz innymi przedsiębiorcami działającymi na rynku, które to koszty obliczono w wysokości 900 PLN. Z uwagi na stwierdzone w punkcie I sentencji niniejszej decyzji naruszenie przepisów ustawy antymonopolowej przez przedsiębiorców w nim wymienionych, Organ Antymonopolowy postanowił obciążyć w 1/40 tych przedsiębiorców w/w kosztami postępowania, tj. każdego z nich kwotą 22,50 PLN. Dlatego też Organ Antymonopolowy postanowił jak w postanowieniu zawartym w punkcie VIII sentencji.

Koszty niniejszego postępowania podmioty na których nałożono obowiązek ich zwrotu są zobowiązane wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie w NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000, w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Od niniejszej decyzji stronom służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Katowicach w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia niniejszej decyzji.

Na postanowienie zawarte w punkcie VIII niniejszej decyzji, na podstawie art. 78 ust. 6 ustawy antymonopolowej, stronom przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Antymonopolowego, za pośrednictwem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Katowicach w terminie tygodnia od dnia jego doręczenia.

W imieniu Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów

Dyrektor Delegatury
Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów w Katowicach
Alicja Kral